

Radarweg 60
1043 NT Amsterdam

www.tno.nl

T +31 88 866 50 10

TNO-rapport

TNO 2022 P12291

Handleiding TNO-referentiemodel warmtetarieven

Datum	21 november 2022
Auteur(s)	Janssen, J.L.L.C.C. Verstraten, P. Huygen, A.E.H Winters, E.
Aantal pagina's	12
Opdrachtgever	SMO
Projectnaam	KIP22 Kostengebaseerde modellering
Projectnummer	060.52121

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.

Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

© 2022 TNO

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Introductie	3
1.2	Achtergrond: Wat is kostengebaseerde tarifiering?	3
1.3	Belang van boekhoudregels	5
1.4	Financiering en kostengebaseerd modelleren	6
2	Het kostengebaseerde model.....	7
2.1	Invoer	7
2.2	Rekening.....	8
2.3	Financiering	9
	Referenties.....	11
	Definities	

1 Inleiding

1.1 Introductie

Nederland wil overstappen van aardgas op duurzame verwarming van gebouwen. Momenteel is de prijs van stadsverwarming nog gekoppeld aan die van aardgas, via het niet-meer-dan-anders-principe (NMDA). Dit houdt in dat de prijs van deze warmte niet hoger mag zijn dan de prijs die anders voor aardgas in rekening gebracht zou worden. De gasreferentie past niet meer als maatstaf van een duurzame voorziening. Mede daarom wil Nederland op den duur overgaan op kostengebaseerde tarieven voor warmte. Dit staat ook in het wetsvoorstel Wet Collectieve Warmtevoorziening (WCW)¹. Om die manier van tariefplanning te implementeren is kennis over kosten nodig, en zowel kennis als kunde over kostengebaseerde rekenmethodieken, de bijbehorende regulering en de processen rond besluitvorming. Deze handleiding voorziet in kennis over kostengebaseerde rekenmethodieken.

Het voor u liggende document is bedoeld als toelichting op het TNO-referentiemodel warmtetarieven, dat samen met deze handleiding op energy.nl is gepubliceerd. Het doel van dit referentiemodel is inzichten te genereren in kostengebaseerde tarieven, de kostencomponenten van die tarieven en de implementatie.

De inspiratie voor deze aanpak komt uit het buitenland. Denemarken heeft bijvoorbeeld al ervaring met kostengebaseerde regulering, in de VS is er al meer dan een eeuw ervaring mee. In veel Europese landen zijn de tarieven meer kostengebaseerd. Ondanks dat de regulering in Nederland dit nu niet voorschrijft, kunnen gemeenten nu al kostengebaseerd te werk gaan. Dat gebeurt ook al op sommige plekken².

De structuur van deze handleiding is als volgt. In Deel 1 staat beschreven wat het TNO referentiemodel is en hoe deze toegepast kan worden. Hier komt aan bod wat kostengebaseerde tarieven zijn, en wordt het belang van een goede boekhouding en financiering in een kostengebaseerde methodiek toegelicht. In Deel 2 is toegelicht hoe het referentiemodel in de praktijk ingevuld en gebruikt kan worden.

1.2 Achtergrond: Wat is kostengebaseerde tarifiering?

Bij kostengebaseerde tarieven worden de tarieven gebaseerd op de kosten van de voorziening, eventueel met een redelijk rendement voor het geïnvesteerde vermogen. In Angelsaksische landen wordt deze methodiek daarom vaak aangeduid als cost-plus, de kosten plus een redelijk rendement.

Kostengebaseerde tarieven worden vaak gehanteerd bij diensten van algemeen nut, omdat er geen concurrentie is bij de voorziening. Zonder concurrentie is er

¹ Zie Kamerbrief over warmtetarieven 2020 en tariefregulering in Warmtewet 2, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/02/10/kamerbrief-over-warmtetarieven-2020-en-tariefregulering-in-warmtewet-2>.

² Zoals in Oost Wageningen, Heeg in Friesland, of bij het Amsterdam WG-terrein.

geen druk om de tarieven laag te houden, ze kunnen onnodig hoog worden, zeker als de ondernemingen een winstdoel hebben. Bij kostengebaseerde tarieven worden de tarieven gebaseerd op de totale kosten van de voorziening. Consumenten betalen voor de kosten, met eventueel een redelijk rendement, en niet meer dan dat.

Deze methode heeft als nadeel dat hoge kosten ook doorberekend kunnen worden (de zogenaamde gouden kranen of het *gold plating*). Daarom zijn er begeleidende mechanismen nodig om te beoordelen of de kosten redelijk zijn. Dat kan bijvoorbeeld door (internationale) vergelijkingen van kosten.

Bij kostengebaseerde tarieven blijft overheidstoezicht dus noodzakelijk om te zorgen dat de tarieven niet te hoog worden. Om dit toezicht mogelijk te maken, zijn boekhoudregels en transparantie noodzakelijk. Boekhoudregels schrijven voor op welke wijze de kosten van de voorziening genoteerd worden. Hierdoor kan een toezichthouder inzicht verkrijgen in de kosten. Bovendien maakt een uniforme boekhouding vergelijkingen mogelijk tussen verschillende projecten.

Bij kostengebaseerde tarieven worden de totale kosten van de voorziening bij elkaar opgeteld en via verdeelsleutels doorberekend in de tarieven van verschillende groepen gebruikers. Dat wil zeggen dat de som van alle kosten per periode wordt berekend en wordt verdeeld over de gebruikers. Deze verdeelsleutels worden tariefstructuren genoemd. Allerlei structuren zijn mogelijk. Vaak worden de vaste kosten doorberekend in het vaste tarief en variabele kosten in het variabele deel. Het vaste tarief kan voor iedereen gelijk zijn of het kan worden vastgesteld op grond van het vermogen van de warmtevoorziening, de oppervlakte van de woning, of nog andere factoren. Variabele tarieven kunnen ook hetzelfde zijn gedurende het jaar, of bijvoorbeeld hoger in de winter, of tijdens pieken.

Componenten

In de tarieven zitten de volgende componenten:

- De OPEX (i.e., alle operationele kosten)
- De afschrijvingen op de CAPEX (de investeringskosten)
- Het rendement op het nuttig geïnvesteerd vermogen.

Hierbij is het nuttig geïnvesteerde vermogen gelijk aan de CAPEX min de afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gelijk aan de CAPEX gedeeld door de afschrijvingstermijn, die naar wens gekozen kan worden.

Bij een kostengebaseerde methode wordt alleen op het nuttig geïnvesteerde vermogen eventueel rendement gevraagd. Over de OPEX wordt geen rendement gevraagd. Dat spreekt voor zich: de operationele kosten worden onmiddellijk doorberekend via de tarieven. Het nuttig geïnvesteerd vermogen neemt ieder jaar af met de afschrijvingen. Er is geen rendement op reeds afgeschreven kapitaal. Bij herinvesteringen neemt de CAPEX weer toe en dat heeft tot gevolg dat het rendement op het nuttig geïnvesteerd vermogen ook toeneemt. Als de CAPEX volledig is afgeschreven, dan zijn de tarieven gelijk aan alleen de OPEX, en kunnen deze in potentie een stuk lager uitvallen. Als het net volledig is afgeschreven kunnen daar dus ook geen winsten meer over gemaakt worden. Ten slotte kunnen

kosten, en daarmee de tarieven, per jaar (of een andere gekozen periode) verschillen.

Ieder project heeft zijn eigen kosten en daarmee zijn eigen tarieven. Als de tarieven kostengebaseerd zijn verschillen de tarieven per project, want ieder project is anders, met andere bronnen, andere gebruikers, andere afstanden en dergelijke. In het TNO-referentiemodel warmtetarieven worden per project en per jaar de totale kosten uitgerekend en verdeeld over de gebruikers. Het gevolg daarvan is dat de kosten en daarmee de tarieven per project en jaar verschillen. Bij een kostengebaseerde methodiek liggen de risico's bij de consument omdat eventueel hoger uitvallende kosten via de tarieven in rekening gebracht worden. Als de risico's minder bij de eigenaar van het net liggen kan dat gunstige gevolgen hebben voor de risico's en de financiering.

1.3 Belang van boekhoudregels

Zoals hierboven vermeld is toezicht op de tarieven nodig bij nutsbedrijven die een monopolie hebben. Afnemers kunnen niet kiezen, maar zijn gebonden aan hun leverancier. Dat geldt ook voor warmtebedrijven. Huurders zijn geheel afhankelijk van dit bedrijf. Eigenaren van woningen hebben soms de keuze om een andere optie te kiezen, bijvoorbeeld een warmtepomp. Maar dat brengt hoge overstapkosten met zich. Consumenten dienen daarom beschermd te worden tegen onnodig hoge tarieven.

Om toezicht en vergelijking tussen bedrijven mogelijk te maken zijn boekhoudregels noodzakelijk bij kostengebaseerde tarieven. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om regels over uitsplitsing van kosten en over afschrijvingstermijnen. Wat onder CAPEX valt en wat onder OPEX moet precies worden uitgeschreven, net als de verschillende soorten kostenposten die gehanteerd worden. Voor een doordacht beleid in de warmtetransitie is inzicht nodig in de daadwerkelijke kosten en baten van warmtebedrijven (TNO, 2019).

Rapportage aan de hand van vastgestelde en uniforme boekhoudregels draagt bij aan transparantie. Het geeft gemeenten inzicht in kosten voorafgaand aan de constructie van een systeem voor collectieve warmte, en een toezichthouder in staat om de opbouw van kosten te controleren. Ook kan men overgaan tot benchmarking, waarbij kosten onderling worden vergeleken. Best practices worden dan duidelijk.

De uitsplitsing van de kosten dient voldoende gedetailleerd en gedifferentieerd te zijn om de kosten goed navolgbaar en controleerbaar te maken. Hierbij is een belangenafweging noodzakelijk: gedetailleerde regels geven het beste inzicht, maar brengen ook administratieve lasten met zich. Een goed format is zo duidelijk en tegelijk zo simpel mogelijk.

Internationaal is er gedetailleerde informatie bekend over kosten en baten van warmtenetten, en het format waarin deze kosten dienen te worden bijgehouden (IEA, 2017; DOE, 2015). Deze inzichten zijn verwerkt in het TNO-referentiemodel warmtetarieven.

Als de kosten in een vastgesteld format zoals in dit referentiemodel worden bijgehouden, wordt het gemakkelijker om de kosten van warmteprojecten te vergelijken. Men kan een externe kostenreferentie aangeven voor de verschillende kostenonderdelen. In Denemarken maakt men daarvoor gebruik van een catalogus waarin de kosten van warmtetechnieken zijn opgenomen, die periodiek worden

aangepast met de laatste marktprijzen en inzichten (DEA, 2021). Deze catalogus wordt door de toezichthouder vastgesteld, met hulp van onafhankelijke experts.

Door de vergelijking van plannen en kosten, en de vastlegging van de kosten in een centrale catalogus, wordt lokaal en nationaal toezicht op warmtenetten beter mogelijk. De gemeente kan op basis van de ingediende plannen en de publiek beschikbare data, waaronder de externe kostenreferentie, inzicht krijgen in de kosten en tarieven, en daar een mening over vormen. Ook de landelijke toezichthouder wordt ontlast, want vergelijking tussen nationale projecten is beter mogelijk. Bovendien kan ook internationaal worden vergeleken.

1.4 Financiering en kostengebaseerd modelleren

De eigenaar van het warmtebedrijf ontvangt rendement over het geïnvesteerde vermogen. Hierbij gaat het meestal om eigen vermogen en vreemd vermogen. Daarbij kunnen verschillende wegen worden bewandeld. Het is mogelijk om één (gemiddeld voor eigen en vreemd vermogen) rendementspercentage vast te stellen voor het gehele geïnvesteerde vermogen. Dat geeft prikkels om het vreemde vermogen zo goedkoop mogelijk te verkrijgen, als het rentepercentage lager is dan het vastgestelde rendement, maakt de onderneming winst. Een alternatief is om de kosten van leningen door te berekenen als kosten, en een rendementspercentage vast te stellen voor het eigen vermogen.

De afschrijvingen worden ieder jaar afgetrokken van het geïnvesteerde vermogen, van de leningen, indien die zijn afbetaald, of van het eigen vermogen dat dan vrij komt. Dat zou ook moeten gelden voor de investeringen, die met subsidies zijn gefinancierd. Daarover zou ook geen rendement gevraagd mogen worden.

De financiering heeft ook invloed op de kostengebaseerde tarieven. Het rendement op eigen vermogen zou weliswaar vastgesteld kunnen worden, bijvoorbeeld met nationale cijfers. Maar ook de hoogte van de rente op afgesloten leningen, en de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen hebben invloed op wat een redelijk rendement is. Hierboven is beschreven hoe de tarieven worden opgebouwd uit de OPEX, afschrijvingen op de CAPEX en een redelijk rendement. Dat rendement wordt vastgesteld op basis van de financiering en de gekozen percentages en termijnen. Over subsidies kan bijvoorbeeld geen rendement gevraagd worden. Ook werken de vereiste aflossingen op het door het warmtebedrijf geleende geld door.

Vaak worden de meeste investeringen gedaan als er nog slechts enkele aansluitingen zijn. Het is ondoenlijk om die kosten in de beginjaren middels de tarieven te dekken. Er moet daarom een extra financiering plaatsvinden aan het begin om die kosten te dekken. Dit kan met een zogenaamde 'financieringspot'.

In de eerste jaren wordt deze financieringspot gebruikt om de tarieven laag te houden. Het geld dat daar uit beschikbaar komt wordt op een later moment terugbetaald, als er meer aansluitingen zijn gerealiseerd.

Het voorliggende model kan ook in de planning van deze financiering voorzien.

2 Het kostengebaseerde model

We gaan hier kort in op de technische beschrijving van de operationalisering in het Excel model. Deze bestaat uit drie tabbladen:

- 1) Invoertabblad met alle kosten- en andere gegevens van het net
- 2) Rekeningtabblad met een berekening van hoe de kosten in de tarieven worden verwerkt
- 3) Financieringstabblad met alle informatie over de voorwaarden van de leningen, en hoe deze doorwerken

Door het model heen wordt gekozen voor een specifieke categorisering van de onderdelen van het net. Deze is gebaseerd op publicaties IEA (2017) en DOE (2015) en is eerder toegepast in TNO (2019) en ECW (2020). De exacte categorisering is in het model terug te vinden.

2.1 Invoer

2.1.1 *De warmtevraag*

De warmtevraag kan ingevoerd worden voor zowel woningen als collectieve gebouwen. Woningen worden opgesplitst in type woning, nieuwbouw/bestaande bouw. Voor elk type woning kan een aantal en een jaarlijkse warmtevraag worden ingevoerd voor zowel ruimteverwarming als warm tapwater. Collectieve gebouwen kunnen ook onderverdeeld worden in verschillende types met een vraag per jaar, alsmede een aansluitingsformaat. De totale categorisering kan in het model gevonden worden.

Om tot het totale warmteverbruik te komen kan worden ingevoerd welk deel van deze aansluitingen in een bepaald jaar is gerealiseerd. Het aantal woningen en collectieve gebouwen dat van dit totaal wordt aangesloten kan daartoe apart worden opgegeven. Ten slotte kan ook het aansluitingsformaat van alle aansluitingen worden opgegeven, en de benodigde capaciteit bij piekvraag.

2.1.2 *Afschrijvingen*

Vervolgens kunnen de afschrijvingstermijnen worden opgegeven van de verschillende onderdelen van het net. Deze worden later gebruikt in de bepaling van de tarieven, die mede bepaald worden door afschrijvingen op de CAPEX.

2.1.3 *Bronnencapaciteit*

De bronnencapaciteit en de leidingverliezen kunnen worden ingevoerd. Er wordt vervolgens een check uitgevoerd of de opgegeven capaciteit en draaiuren de vraag kunnen dekken.

2.1.4 *Kosteninvoer*

De kosteninvoer is uitgesplitst in CAPEX en OPEX, bij zowel het net als de bronnen.

De componenten van de CAPEX zijn de volgende: Het hoofddistributietracé, primaire leidingnetten, secundaire leidingnetten, kosten bij de aansluiting, en

overige kosten. Elk onderdeel van de CAPEX van het leidingnet is verder onderverdeeld naar personeelskosten, overhead, kosten voor buizen en materiaal, en kosten voor onderstations. Ook de andere kostenonderdelen hebben een verdere uitsplitsing.

De OPEX-componenten zijn dezelfde componenten als die van de CAPEX: Het hoofddistributietracé, primaire leidingnetten, secundaire leidingnetten, kosten bij de aansluiting, en overige kosten.

De kosteninvoer voor de bronnen kan voor meerdere bronnen per bron uniek opgegeven. Ook kunnen de CAPEX, vaste OPEX en variabele OPEX apart worden opgegeven.

2.2 Rekening

2.2.1 CAPEX

De rekening geeft een verkort overzicht weer van de CAPEX. De onderdelen van de CAPEX van het net en de bronnen worden daarbij opgeteld tot hoofdcategorieën.

2.2.2 OPEX en afschrijvingen

Vervolgens worden op basis van de invoer de hoogte van de OPEX en de afschrijvingen op de CAPEX weergegeven. Deze komen later direct terug in de tarieven.

Bij de afschrijvingen wordt in het model bijgehouden wat de CAPEX uitgaven van elke kostenpost zijn en de bijbehorende afschrijvingstermijnen, zodat de afschrijvingen stoppen na de afschrijvingstermijn. Deze worden op bij elkaar opgeteld zodat wanneer de afschrijvingstermijnen worden aangepast, de juiste afschrijvingen in elk jaar worden opgeteld.

2.2.3 Waarde van de resterende kapitaalgoederen

De waarde van de kapitaalgoederen is gelijk aan de CAPEX min de afschrijvingen. Deze worden bij hoofdcategorie van de CAPEX weergegeven.

2.2.4 Totaal lopende kosten

Het totaal aan nuttig geïnvesteerd vermogen wordt vastgesteld op basis van de totale waarde van de CAPEX en de financieringspot die eventueel nodig is bij de aanleg. Dit geïnvesteerde vermogen is gefinancierd met eigen en vreemd vermogen. Dat is de basis voor vaststelling van het rendement.

2.2.5 Financieringspot

Met de financieringspot, die als extra lening wordt gezien, worden de tarieven aan het begin lager gehouden. Daartoe worden niet alle kosten meteen doorberekend in de tarieven, maar een deel van deze kosten wordt apart gehouden en gefinancierd uit deze financieringspot, omdat de tarieven anders te hoog zouden worden.

Hier kan worden opgegeven hoe hoog de tarieven maximaal mogen zijn in de beginperiode, en hoe lang die beginperiode duurt. Gedurende deze tijd wordt dat

deel van de gemaakte kosten, dat niet wordt doorberekend in de tarieven, gefinancierd worden uit deze financieringspot.

2.2.6 *Tarieven*

De tarieven worden bepaald door het totaal aan lopende kosten, bestaande uit de OPEX, afschrijvingen op de CAPEX en het rendement op nuttig geïnvesteerd vermogen. Ten slotte heeft ook de financieringspot nog invloed op de tarieven.

2.3 **Financiering**

Om goed kostengebaseerde tarieven te kunnen plannen is het nodig wordt bijgehouden welke leningen tegen welke voorwaarden worden afgesloten om het net te financieren. Het gewogen gemiddelde van de kosten van het vermogen van het warmtebedrijf, de Weighted Average Cost of Capital (WACC), wordt bepaald door het gewogen gemiddelde rendement op de leningen en het eigen vermogen. De WACC kan hoger uitvallen dan het rendement op het nuttig geïnvesteerd vermogen. Dan zou het warmtebedrijf verlies draaien. Of andersom, indien de kosten lager uitvallen dan verwacht en de tarieven hoger blijken dan de geplande (kostengebaseerde) tarieven, kan het nodig zijn geld terug te laten vloeien naar de klanten door tarieven te verlagen.

Een ander probleem is dat er soms in het begin nog maar weinig aansluitingen zijn. Het zou dan ondoenlijk zijn om alle kosten te verdelen over een beperkt aantal aansluitingen. Dan zouden de tarieven te hoog komen te liggen. Daarom kan er een financieringspot voor de eerste jaren worden ingesteld. Hierbij kan worden aangegeven

- Wat de termijn is van de financieringspot (bv 10 jaar)
- Wat de gewenste maximale tarieven zijn (bv 40 euro/GJ).

Op basis van deze gegevens rekent het model door wat de totale extra benodigde lening voor deze financieringspot is met een op te geven rente. Deze berekening koppelt ook terug naar de balans, waar vervolgens met aangepaste financiering en tarieven gewerkt wordt.

2.3.1 *Financieringsgegevens*

Hier kan ingevoerd worden welke leningen in welk jaar tegen welke hoogte worden afgesloten. Ook de grootte van de benodigde financieringspot wordt hier weergegeven, en de hoogte en het startjaar van verschillende subsidies. Ten slotte worden ook eventuele externe kapitaalinjecties ingevoerd.

2.3.2 *Andere gegevens van financieringsbronnen*

De rentegegevens van elke lening, hun aflossingstermijn en het startjaar van de lening worden hier ingevoerd, alsmede het rendement op eigen vermogen. Dit kan worden gereguleerd onder kostengebaseerde tariefregulering.

2.3.3 *Balans*

De balans is een overzicht van de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van het warmtebedrijf. Dit bestaat uit:

- Totale waarde bezittingen (activa):
 - Vaste activa gelijk aan de CAPEX minus afschrijvingen
 - Liquide middelen.

- Totaal vermogen (passiva) naar herkomst van vermogen:
 - Subsidies
 - Eigen Vermogen
 - Vreemd Vermogen.

Elk jaar wordt de balans geüpdatet met de toename CAPEX minus afschrijvingen. De toename aan cash op de balans is een resultante van de inkomsten en uitgaven. Samen is dit de toename in de activa.

De WACC, gelijk aan het rendement op nuttig geïnvesteerd vermogen, wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van het rendement op eigen vermogen, vreemd vermogen en subsidies (typisch 0%), hetgeen terugkoppelt naar de tarieven.

Referenties

De Argumentenfabriek (2021). Ebskamp, Bas; Lednor, Shaun; Bakker, Thomas. *Zó werkt energie in Nederland*. Via:

<https://www.tno.nl/nl/aandachtsgebieden/energietransitie/roadmaps/systeemtransitie/de-sociale-aspecten-van-de-energietransitie/zo-werkt-energie-in-nederland/>

CBS (2019). *Warmtemonitor 2019*. Via <https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2020/35/warmtemonitor-2019>

DEA (2021). *Technology Data*. Via: <https://ens.dk/en/our-services/projections-and-models/technology-data>

DOE. (2015). *Assessment of the Costs, Performance, and Characteristics of UK Heat Networks*. London: UK department of Energy & Climate Change.

ECW (2020). *Template businesscase warmtenetten*. Via:

<https://expertisecentrumwarmte.nl/themas/marktordering+en+financiering/template+businesscase+warmtenetten/default.aspx>

Huygen, A.E.H; Verstraten, P.; Janssen, J.L.L.C.C.; Winters, E. (2021). Warmte is in Nederland een stuk duurder dan in andere landen. *ESB*, via: [Warmte is in Nederland een stuk duurder dan in andere](#)

IEA. (2017). *Annex TS1 Low Temperature District; Heating for future Systems*,. FUTURE LOW TEMPERATURE DISTRICT HEATING. DHC/ CHP.

Rijksoverheid (2022). Wet collectieve warmtevoorziening. Via <https://www.internetconsultatie.nl/warmtewet2>.

TNO (2019). Tigchelaar, C.; Winters, E.; Janssen, J.L.L.C.C.; Huygen, A.E.H.; Brus, C.V. *Gemeentelijke besluitvorming warmtenetten. Lessen op basis van casussen*. Via: <https://repository.tno.nl//islandora/object/uuid:e58dd2d0-1782-463f-8f5d-13c08d35216f>

Definities

BAK	Bijdragen aansluitkosten. Het bedrag dat aan het netbedrijf moet worden betaald voor de aanleg of de verzwaring van de aansluiting tussen de installatie van de gebruiker en de voedingsinstallaties van het netbedrijf. Soms is er daarnaast bij business case berekeningen óók nog een kostendeckingsbijdrage, en/of een onrendabele top die moet worden betaald.
CAPEX	Alle investeringskosten
Nuttig geïnvesteerd vermogen	Gelijk aan de CAPEX min de afschrijvingen
OPEX	Alle operationele kosten
WACC	De Weighted Average Cost of Capital is de Engelstalige benaming voor de gewogen gemiddelde kosten van het vermogen van een bedrijf.
WCW	Wet collectieve warmte